

Siirtolaisuutemme nykyisestä luonteesta Suomi-Seuralle vuonna 1959 tehtyjen tiedustelujen valossa

Valtiot. maist. URHO MATTILA
Suomi-Seuran siirtolaisosasto

Suomesta muihin maihin tapahtuvasta muuttoliikkeestä esiintyy julkisuudessa monenlaisia tietoja. Milloin mainitaan kymmenien tuhansien maanmiestemme muuttavan vuosittain kotimaasta, milloin taas sanotaan maastamuuttoa tapahtuvan »jossain määrin». Tämä johtuu siitä, ettei siirtolaisuudesta voida nykyisin esittää tarkkoja numerotietoja, vaan on tyydyttävä arvioihin. Suurimpana syynä tähän on se, että toisiin pohjoismaihin muutettaessa ei vuodesta 1954 lähtien ole enää tarvittu passia, ja siirtolaisuusluvut on laskettu juuri siirtolaisiksi ilmoittautuneiden passinottajien perusteella. Seuraavan selvityksen tarkoituksena on valaista viime vuosina maastamme tapahtunutta siirtolaisuutta ja selostaa vuoden 1959 osalta tarkemmin tämän muuttoliikkeen luonnetta.

Jotta maastamuuton nykyisestä suuruudesta voitaisiin saada selvä kuva, on syytä tutustua Suomesta aikaisempina vuosina tapahtuneeseen siirtolaisuuteen. Sitä kuvaavat seuraavat maasta lähteneiden vuosittaista keskimäärää osoittavat luvut:

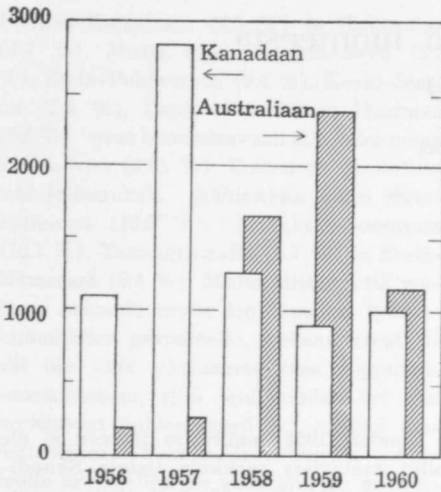
Kausi	Vuosikeskimäärä
1865—1882	n. 700
1883—1892	n. 4 000
1893—1900	5 945
1901—1910	15 883
1911—1920	6 735
1921—1930	5 856
1931—1940	884
1941—1950	5 314
1951—1953	10 220

Vuoden 1954 puolivälin jälkeen ei ole ollut saatavissa tarkkoja tietoja Skandinavian maihin, etupäässä Ruotsiin, muutaneiden maanmiestemme määrästä, koska pohjoismainen passiunioni perustettiin niihin aikoihin. Vuosien 1960—61 vaihteessa Ruotsissa oli n. 47.000 työssä olevaa suomalaista, joten siellä asuvien maanmiestemme kokonaismäärä lienee ollut perheenjäsenet mukaanlukien jonkin verran yli 100.000. Sitä paitsi Ruotsissa asuu runsaasti Ruotsin kansalaisuuden saaneita suomalaisia, jotka eivät ole em. luvuissa mukana.

Suomen kannalta kaksi tärkeintä valtamerten takaista siirtolaisia vastaanottavaa maata ovat nykyisin Kanada ja Australia. Näistä maista saatujen virallisten tietojen mukaan on Kanadaan saapunut vuodesta 1946 vuoteen 1960 kaikkiaan n. 17 600 suomalaista ja Australiaan yli 6 000. Vuosina 1956—60 Suomesta Kanadaan ja Australiaan tapahtunutta siirtolaisuutta valaisee oheinen *kuvio*.

Maastamme muuttaa edelleen n. 500 henkeä vuosittain Yhdysvaltoihin kiintiön ollessa 566. Saman verran uskotaan suomalaisia siirtyvän vuosittain muihin kuin Skandinaviaan, Kanadaan, Australiaan ja Yhdysvaltoihin.

Luonnollisesti monet siirtolaiset palaavat takaisin kotimaahan, kuka aikaisemmin, kuka vasta monia vuosia myöhemmin. Yleensä arvioidaan, että lähteneistä siirtolaisista suunnilleen joka kolmas palaa takaisin synnyinmaahansa, tarkkoja tietoja heidän lukumäärästään ei ole saatavissa. Eräässä Valtakunnansuunnittelu-

Kanadaan ja Australiaan saapuneiden suomalaisten määrät vuosina 1956—1960. Kanadaan

toimiston selvityksessä on nettosiirtolaisuuden arvioitu olleen vuosina 1951—1958 lähes 9 000 henkeä vuotta kohden.

Siirtolaisuus on siten ollut vain kulu- van vuosisadan ensimmäisellä vuosikymmenellä vilkkaampaa kuin 1950-luvulla.

Suomessa annettiin vuonna 1956 laki siirtolaisväilyksestä. 1950-luvun alkupuolella maassamme esiintyi jossain mittassa siirtolaisvärväystoimintaa, jonka puitteissa maanmiehiämme houkuteltiin lähtemään Suomesta antamalla heille harhaanjohtavia ja suorastaan väärää tietoa. Samanaikaisesti eräät »liikemiehet» pyrkivät hankkimaan rahallista ansiota siirtolaisten kustannuksella järjestämällä heille yhteismatkoja. Edellämainitun lain avulla haluttiin estää tällainen toiminta. Sen nojalla voidaan kuitenkin antaa erityinen lupa siirtolaisinformaation harjoittamiseen. Toistaiseksi sellainen on annettu vain Suomi-Seuralle. Tämän seuran siirtolaisosaston velvollisuutena on antaa tiedustelijoille mahdollisimman tarkkoja tietoja muiden maiden olosuhteista ja niihin pääsystä.

Tiedustelujen pohjalla Suomi-Seuran siirtolaisosastolla on tehty selvitys, joka pyrkii valaisemaan siirtolaisuuden nykyistä luonnetta. Selvitys ei sellaisenaan

päde todella siirtolaisiksi lähteneisiin. Se antanee kuitenkin sangen luotettavan kuvan myös viimeksi mainitusta ryhmästä, ts. maasta pois päin suuntautuvan muutto- liikkeen rakenteesta. Selostuksessa pyritään mainitsemaan ne seikat, joissa lähteneiden siirtolaisten jakautumat todennäköisesti poikkeavat tutkimuksen kohteena olleiden siirtolaisiedustelijoiden jakautumasta.

Taulukoissa esiintyvät luvut perheenjäsenien määrästä on saatu kertomalla naimisissa olevien tiedustelijoiden määrä kahdella ja laskemalla tulos yhteen naimattomien tiedustelijoiden ja lasten luvun kanssa.

Vuoden 1959 aikana Suomi-Seuran siirtolaisosastolle osoitettiin 3 725 maastamuuttotiedustelua, joista suurin osa eli 91.5 % koski Australiaa (taulu 1). Jos otetaan huomioon myös tiedustelijoiden perheenjäsenet, niin Australian osuus nousee 93.3 %:iin. Lisäksi herättää huomiota se, että Australian oloista kiinnostuneilla on ollut huomattavan runsaasti lapsia eli 95.2 % kaikista. Australian jälkeen tiedustelut ovat useimmissa tapauksissa koskeneet Kanadaa, Yhdysvaltoja ja Uutta Seelantia. Muiden maiden ryhmään kuului 12 maata.

Mainittuja lukuja tarkastellessa voidaan todeta, että Australiaan aikoneista ovat todennäköisesti useimmat, mutta Kanadaan, Yhdysvaltoihin ja varsinkin Ruotsiin pyrkineistä vain suhteellisen harvat käyttäneet hyväkseen siirtolaisosaston suoma mahdollisuutta saada tietoja ko. maissa vallitsevista olosuhteista. Yhteyden ottaminen siirtolaisosastoon ei näet ole ehtona siirtolaiseksi lähtemiselle.

Australiaan aikoneista vain joka yhden- nellätoista on ollut siellä omaisia tai tuttav- ija, kun taas Kanadaan tiedustelleista joka kolmannella ja Yhdysvaltoihin pyrkineistä joka toisella on ollut perillä omaisia tai tuttav- ija. Tämä johtuu tietenkin siitä, että valtaosa aikaisemmista siirtolaisista on mennyt Amerikan mantee- reelle. Keskimäärin joka yhdeksännellä on ollut määräraassa henkilö, jonka puoleen hän on voinut tarpeen vaatiessa kääntyä.

T a u l u 1. Siirtolaistiedustelijain jakautuma määrämättäin v. 1959.

Määrämaa	Tiedustelijain luku	Miehiä		Naisia		Lasten luku	Perheenjäsen- ten luku	Omaisja ja/tai tuttavia määrä- maassa
		naimisissa olevia	yhteensä	naimisissa olevia	yhteensä			
Australia	3 408	1 657	3 101	217	307	3 605	8 887	297
Kanada	125	46	100	17	25	79	267	46
Yhdysvallat	66	19	56	8	10	31	124	31
Uusi Seelanti	36	15	34	1	2	35	87	1
Etelä-Afrikka	17	4	17	—	—	5	26	2
Ruotsi	13	3	11	1	2	5	22	2
Muut maat	48	8	40	5	8	11	72	4
Määrämaa ei selvillä	12	9	9	2	3	14	37	—
Yhteensä	3 725	1 761	3 368	251	357	3 785	9 522	383

T a u l u 2. Siirtolaistiedustelijoiden jakautuma talousalueittain v. 1959.

Talousalue	Tiedustelijain luku	Miehiä		Naisia		Lasten luku	Perheenjäsen- ten luku	Omaisja ja/tai tuttavia määrä- maassa
		naimisissa olevia	yhteensä	naimisissa olevia	yhteensä			
Helsinki	1 105	519	940	110	165	880	2 614	116
Muu Uusimaa	475	289	439	27	36	601	1 392	39
Varsinais-Suomi ..	200	99	183	13	17	225	537	20
Satakunta	85	43	77	4	8	105	237	8
Etelä-Häme	179	85	170	7	9	172	443	18
Tammermaa	172	90	159	7	13	191	460	15
Kaakkois-Suomi ..	147	67	130	16	17	166	396	25
Keski-Suomi	265	110	245	16	20	250	641	25
Etelä-Savo	107	50	100	6	7	127	290	14
Pohjois-Savo	110	34	102	5	8	112	261	8
Pohjois-Karjala ..	164	83	157	4	7	182	433	22
Etelä-Pohjanmaa ..	189	79	180	7	9	196	471	16
Keski-Pohjanmaa ..	124	45	112	10	12	148	327	21
Pohjois-Pohjanmaa	115	50	109	4	6	131	300	10
Kainuu	91	32	86	2	5	120	245	8
Lappi	83	25	77	4	6	48	160	10
Ruotsi	104	57	93	8	11	121	290	7
Ahvenanmaa (7)								
Neuvostoliitto (2)	10	4	9	1	1	10	25	1
Tanska (1)								
Yhteensä	3 725	1 761	3 368	251	357	3 785	9 522	383

Ruotsista, Neuvostoliitosta (itärajamme takana olevilta voimalaitostyömailta) ja Tanskasta käsin tehtiin 107 siirtolaistie-

dustelua, jotka on otettu tutkimukseen mukaan. Tiedot on annettu luottamuksellisinä, joten Ahvenanmaalta, Neuvostoliit-

Taulu 3. Siirtolaistiedustelijain jakautuma ammattialoittain v. 1959.

Ammattiryhmä	Tiedustelijain luku	Miehiä		Naisia		Lasten luku	Perheenjäsen- ten luku	Omais- ja/tai tuttavia määrä- maassa
		naimisissa olevia	yhteensä	naimisissa olevia	yhteensä			
Teollisuustyöntekijät	878	471	808	50	70	955	2 354	93
Muiden alojen työntekijät ..	425	253	402	18	23	450	1 146	48
Maanviljelijät, merimiehet ja kalastajat	404	180	388	11	16	530	1 125	51
Autoalan työntekijät	361	187	357	3	4	333	884	29
Liikkeenharjoittajat ja liike- apulaiset	345	172	292	37	53	355	909	43
Rakennustyömiehet	301	191	301	—	—	472	964	31
Palveluelinkeinojen työntekijät	245	64	124	81	121	142	532	34
Virkamiehet ja vapaiden am- mattien harjoittajat	70	36	63	6	7	61	173	15
Ei varsinaista tai tunnettua ammattia	696	207	633	45	63	487	1 435	39
Yhteensä	3 725	1 761	3 368	251	357	3 785	9 522	383

tosta ja Tanskasta tulleet tiedustelut on katsottu aiheelliseksi yhdistää yhdeksi ryhmäksi.

Tiedustelijoista on lähes kolmasosa ollut helsinkiläisiä (taulu 2). Pääkaupungin suuri osuus johtuu tietenkin siitä, että Suomi-Seuran toimisto sijaitsee Helsingissä. Pääkaupunkilaisten osuus kaikista tiedustelijoista herättää kuitenkin esiin kysymyksen, onko Helsingistä tullut jonkinlainen väliporras ulkomaille siirtymiselle.

Jos lasketaan Pohjanmaan kolme talousaluetta yhteen ja verrataan saatuja lukuja Uudenmaan (Helsinki poisluettuna) lukuihin, niin todetaan niiden olevan suhteellisen tasaväkisiä. On kuitenkin oletettavissa, että Pohjanmaalta lähtee enemmän siirtolaisia, koska monilla pohjalaisilla on sukulaisia ja tuttavuuksia varsinkin Kanadassa. Mutta taulukosta voidaan kuitenkin päätellä, ettei Pohjanmaa ole enää nykyisin sellainen lähtökeskus kuin kuluvan vuosisadan ensimmäisillä vuosikymmenillä.

Taulussa 2 kiintyy huomio vielä siihen, että helsinkiläisillä tiedustelijoilla on ollut sängen vähän lapsia, vain 1.4 lasta naimi-

sissa olevaa tiedustelijain kohden, kun sen sijaan muualla Suomessa asuvien, naimisissa olevien tiedustelijain perheisiin on kuulunut keskimäärin 2.1 lasta. Koko maan osalta vastaava lapsiluku on ollut 1.9.

Taulu 3 selvittää tiedustelijain jakautumista ammattialoittain. Muiden alojen työntekijöihin sisällytettiin teknikot, maalarit, asentajat, kirjapainotyöntekijät jne. Lähes viidennellä osalla tiedustelijoista ei ole ollut varsinaista tai tunnettua ammattia, ts. he ovat olleet asevelvollisia, sekatyömiehiä, opiskelijoita jne. tai sitten he eivät ole ilmoittaneet mitään ammattia. Yleensä väitetään siirtolaisten olevan yritteliästä ja ammattitaitoista kansainvälistä, mutta tämä väite ei tunnu ehdottoman varmalta edellä olevan toteutumisen valossa. Taulun 3 avulla ei voida tosin saada selville siirtolaisten ammattitaidon pätevyysastetta, mutta ilmeistä on, että pätevien ammattimiesten ohella heidän joukossaan on runsaasti myös puoli-ammattimiehiä ja ammattitaidottomia.

Lähes neljäsosa tiedustelijoista on kuulunut teollisuustyöväkeen. Sen jälkeen tulevat autoalan työntekijät, maanvilje-

T a u l u 4. Siirtolaistiedustelijain ikäjakaumat v. 1959.

Ikä, v.	Tiedustelijain luku	Miehiä		Naisia		Lasten luku	Perheenjäsen- ten luku	Omaisja ja/tai tuttavia määrä- maassa
		naimisissa olevia	yhteensä	naimisissa olevia	yhteensä			
—19	141	4	106	26	35	9	180	17
20—24	828	151	735	65	93	162	1 206	95
25—29	792	381	727	39	65	583	1 795	76
30—34	549	358	516	24	33	707	1 638	49
35—39	387	281	357	22	30	703	1 393	35
40—44	288	229	260	19	28	648	1 184	34
45—49	220	172	202	15	18	518	925	36
50—54	67	54	62	4	5	140	265	15
55—59	18	13	17	1	1	36	68	4
60—	5	—	1	4	4	—	9	—
Ikä tuntematon	430	118	385	32	45	279	859	22
Yhteensä	3 725	1 761	3 368	251	357	3 785	9 522	383

T a u l u 5. Siirtolaistiedustelijoiden siviilisäätö ja lasten lukumäärä v. 1959.

Siviilisäätö, lasten luku	Täysi- ikäisten luku	Lasten luku	Yhteensä
Aviopareja, ei lasta (468)	936	—	936
Aviopareja, 1 lapsi (506)	1 012	506	1 518
Aviopareja, 2 lasta (488)	976	976	1 952
Aviopareja, 3 lasta (255)	510	765	1 275
Aviopareja, 4 lasta (138)	276	552	828
Aviopareja, 5 lasta (71)	142	355	497
Aviopareja, 6 lasta (41)	82	246	328
Aviopareja, 7 lasta (23)	46	161	207
Aviopareja, 8 lasta (14)	28	112	140
Aviopareja, 9 lasta (5)	10	45	55
Aviopareja, 10 lasta (3)	6	30	36
Yksinäisiä miehiä, ei lasta	1 584	—	1 584
Yksinäisiä miehiä, 1 lapsi	14	14	28
Yksinäisiä miehiä, 2 lasta	8	16	24
Yksinäisiä miehiä, 4 lasta	1	4	5
Yksinäisiä naisia, ei lasta	103	—	103
Yksinäisiä naisia, 1 lapsi	3	3	6
Yhteensä	5 737	3 785	9 522

lijät ja rakennusmiehet. Erityisesti kiinn-
tyy huomio siihen, että maanviljelijöillä
on sangan runsaasti lapsia, nimittäin 2,8
lasta naimisissa olevaa tiedustelijaa koh-
den, kun sen sijaan muita naimisissa ole-

via tiedustelijoita kohden on ollut keski-
määrin 1,8 lasta.

Taulussa 4 selvitetään tiedustelijain
ikäjakautumaa. 20—24 vuotiaiden määrä on
ollut suurin, mutta jos otetaan huomioon

Taulu 6. Siirtolaistiedustelijain jakautuma talusalueittain ja ammattiryhmittäin v. 1959.

Talousalue	Maanviljelijät, merimiehet ja kalastajat	Teollisuustyöntekijät	Rakennustyömiehet	Liikkeenharjoittajat ja liikeapulaiset	Autoalan työntekijät	Muiden alojen työntekijät	Virkamiehet ja vapaiden ammattien harjoittajat	Palveluelinkeinosten työntekijät	Ei varsinaista tai tunnettua ammattia	Yhteensä
Helsinki	11	306	114	131	123	166	30	122	102	1 105
Muu Uusimaa	54	112	20	68	52	87	6	32	44	475
Varsinais-Suomi	19	66	19	8	13	20	4	10	41	200
Satakunta	15	19	8	7	4	7	—	4	21	85
Etelä-Häme	25	44	13	18	16	13	4	7	39	179
Tammermaa	16	42	17	12	16	16	8	10	35	172
Kaakkois-Suomi	14	39	14	15	7	21	1	10	26	147
Keski-Suomi	40	51	24	18	34	20	6	7	65	265
Etelä-Savo	21	19	6	10	9	11	1	5	25	107
Pohjois-Savo	19	18	5	11	11	8	—	8	30	110
Pohjois-Karjala	29	26	18	13	12	13	1	2	50	164
Etelä-Pohjanmaa	50	35	7	8	17	13	1	6	52	189
Keski-Pohjanmaa	38	20	5	6	7	6	1	6	35	124
Pohjois-Pohjanmaa	14	23	18	7	7	8	3	5	30	115
Kainuu	15	9	2	6	10	3	3	1	42	91
Lappi	10	10	7	7	13	7	1	4	24	83
Ruotsi	11	38	4	—	7	6	—	5	33	104
Ahvenanmaa										
Neuvostoliitto	3	1	—	—	3	—	—	1	2	10
Tanska										
Yhteensä	404	878	301	345	361	425	70	245	696	3 725

myös tiedustelijoiden perheenjäsenet, niin 25—29-vuotiaiden ja 30—34-vuotiaiden ryhmät ovat suurimmat. Yleisesti uskotaan, että vain nuoret ihmiset noin 35-vuotiaisiin asti olisivat kiinnostuneita muuttamisesta muihin maihin. Taulu kuitenkin osoittaa, että vanhemmatkin ovat taipuvaisia lähtemään siirtolaisiksi. Tiedustelijoista on suuri osa ollut yli 40-vuotiaita, onpa joukossa muutama yli 60-vuotiaakin mukana.

Taulussa 5 selvitetään siirtolaistiedustelijoiden siviilisäätystä ja lasten lukua perheissä. Siitä voidaan havaita, että naimisissa olevien tiedustelijoiden määrä on ollut hiukan suurempi kuin naimattomien lukujen ollessa 2012 ja 1713. Perheellisistä tiedustelijoista on ollut eniten niitä, joilla on ollut 1 tai 2 lasta, vasta heidän jälkeensä tulee lapsettomien avioparien

ryhmä. Jos taas otetaan huomioon myös tiedustelijoiden perheenjäsenet, niin sellaisten avioparien ryhmä, joilla on 2 lasta, sijoittuu ylivoimaisesti ensimmäiseksi. Todellisia suurperheitä, joissa on ollut 9 tai 10 lasta, on ollut yhteensä kahdeksan.

Todettakoon, että jokainen varsinainen tiedustelija (3 725) on edustanut keskimäärin 2.56 maastalähtöaikeissa olevaa henkilöä (9 522).

Taulun 6 lukujen mukaan siirtolaisuus koskee Helsingissä, Varsinais-Suomessa, Tampereen seudulla ja Ruotsissa olevien suomalaisten keskuudessa ennen kaikkea teollisuustyöväkeä. Pohjanmaalla se koskee luonnollisesti lähinnä maataloustyöntekijöitä, mutta ei enää yhtä selvästi Kainuussa eikä Lapissa. Helsingissä palveluelinkeinosten työntekijät näyttävät myös olevan kiinnostuneempia maastamuutosta

T a u l u 7. Siirtolaistiedustelijain jakautuma talousalueittain ja määrämaittain v. 1959.

Talousalue	Austra- lia	Kanada	Yhdys- vallat	Uusi Seelanti	Etelä- Afrikka	Ruotsi	Muut maat	Määrämaa ei selvillä	Yhteensä
Helsinki	1 031	37	15	5	4	1	8	4	1 105
Muu Uusimaa	456	9	4	1	—	2	2	1	475
Varsinais-Suomi	189	7	1	1	1	—	1	—	200
Satakunta	78	—	1	2	1	2	1	—	85
Etelä-Häme	159	7	6	2	1	—	4	—	179
Tammermaa	142	11	6	3	4	2	4	—	172
Kaakkois-Suomi	132	11	1	—	—	—	3	—	147
Keski-Suomi	242	5	6	3	—	1	7	1	265
Etelä-Savo	98	3	3	1	1	1	—	—	107
Pohjois-Savo	100	4	1	2	1	—	1	1	110
Pohjois-Karjala	155	3	2	1	—	—	3	—	164
Etelä-Pohjanmaa	161	13	5	5	—	—	4	1	189
Keski-Pohjanmaa	108	5	2	4	—	2	2	1	124
Pohjois-Pohjanmaa	106	1	2	—	1	2	3	—	115
Kainuu	79	2	2	2	2	—	2	2	91
Lappi	73	2	4	1	1	—	2	—	83
Ruotsi	93	3	3	3	—	—	1	1	104
Ahvenanmaa									
Neuvostoliitto	6	2	2	—	—	—	—	—	10
Tanska									
Yhteensä	3 408	125	66	36	17	13	48	12	3 725

T a u l u 8. Siirtolaistiedustelijain kielitaito v. 1959.

Kielitaito	Tiedustelijain luku	Miehiä		Naisia		Lasten luku	Perheenjäsen- ten luku	Omais- ia ja/tai tuttavia määrä- maassa
		Naimisissa olevia	Yhteensä	Naimisissa olevia	Yhteensä			
Vain suomea	2 526	1 205	2 299	162	227	2 719	6 612	216
Englantia								
hyvin	50	21	41	9	9	51	131	9
tydyttävästi	127	44	106	15	21	90	276	20
välttävästi	191	107	175	9	16	186	493	31
hieman	695	325	627	48	68	628	1 696	95
Muita kieliä	136	59	120	8	16	111	314	12
Yhteensä	3 725	1 761	3 358	251	357	3 785	9 522	383

kuin muualla Suomessa. Eri puolilla maa-
ta asuneet siirtolaistiedustelijat eivät erot-
taudu ammatillisesti kovinkaan jyrkästi
toisistaan, vaan on jakautuminen verraten
tasaista. Pohjois-Karjalasta, Pohjanmaal-
ta ja Pohjois-Suomesta kotoisin olevat

tiedustelijat eivät joka kolmannessa tai
neljännessä tapauksessa ole ilmoittaneet
mitään ammattia tai ovat selittäneet, et-
tei heillä ole varsinaista ammattia. Täl-
laisten henkilöiden määrä on Kainuun
osalta lähes puolet.

Jo aikaisemmista tauluista on voitu havaita v. 1959 tehtyjen tiedustelujen kohdistuneen melko yksipuolisesti Australiaan. Niin mielenkiintoista kuin olisikin saada tietää, missä osassa Suomea tunnetaan erikoista mielenkiintoa jotakin siirtolaismaata kohtaan, ei tästä seikasta voida päästä selville edellisen taulun 7 avulla. Australian osuus kaikista tiedusteluista on 91.5 %, mutta sen osuus jää kuitenkin alle 90 %:n Etelä-Hämeessä, Tampereen seudulla, Kaakkois-Suomessa, Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla, Kainuussa, Lapissa ja Ruotsista käsin tehtyjen tiedustelujen kohdalla. Pohjanmaalta, Kaakkois-Suomesta ja Tampereen ympäristöstä tulleet tiedustelut näyttävät koskeneen Australian ohella ensi sijassa Kanadaa.

Viimeinen taulu (taulu 8) osoittaa siirtolaistiedustelijoiden kielitaidon olleen sangen heikon, sillä 68 % heistä on ilmoittanut osaavansa vain suomea. Yhteensä 1 063 kysyjää on sanonut puhuvansa hie-man tai sitä paremmin englantia. Muiden

kielten kohdalla ilmoitettu taito ei tosin vastaa todellisuutta, sillä tiedustelijat ovat varmasti osanneet enemmän esim. ruotsia kuin taulukko ilmaisee. Selvityksen kannalta oli kuitenkin tarkoituksenmukaista ottaa huomioon vain sen maan kielen taito, johon tiedustelijat ilmoittivat pyrkivänsä. Useimmat tiedustelut koskivat anglosaksisia maita, joten kysyjät luonnollisesti ilmoittivat, missä määrin he osaavat englantia.

Englanninkieltä osaavista 1 063 tiedustelijasta on 155 ilmoittanut, että heillä on määrämaassa omaisia tai tuttavvia. Tähän ryhmään kuuluvista on siis lähes yhdellä kuudesta ollut henkilökohtaisia yhteyksiä määrämaahan. Sen sijaan vain suomea osaaville on ainoastaan yhdellä kahdestatoista ollut perillä omaisia tai tuttavvia. Kielitaitonsa ja henkilökohtaisten yhteyksiensä ansiosta näillä 155 tiedustelijalla on ollut hyvät mahdollisuudet päästä eläimen alkuun uudessa kotimaassa. Enemmistöllä sen sijaan ei ole ollut läheskään niin hyvää lähtökohtaa.